

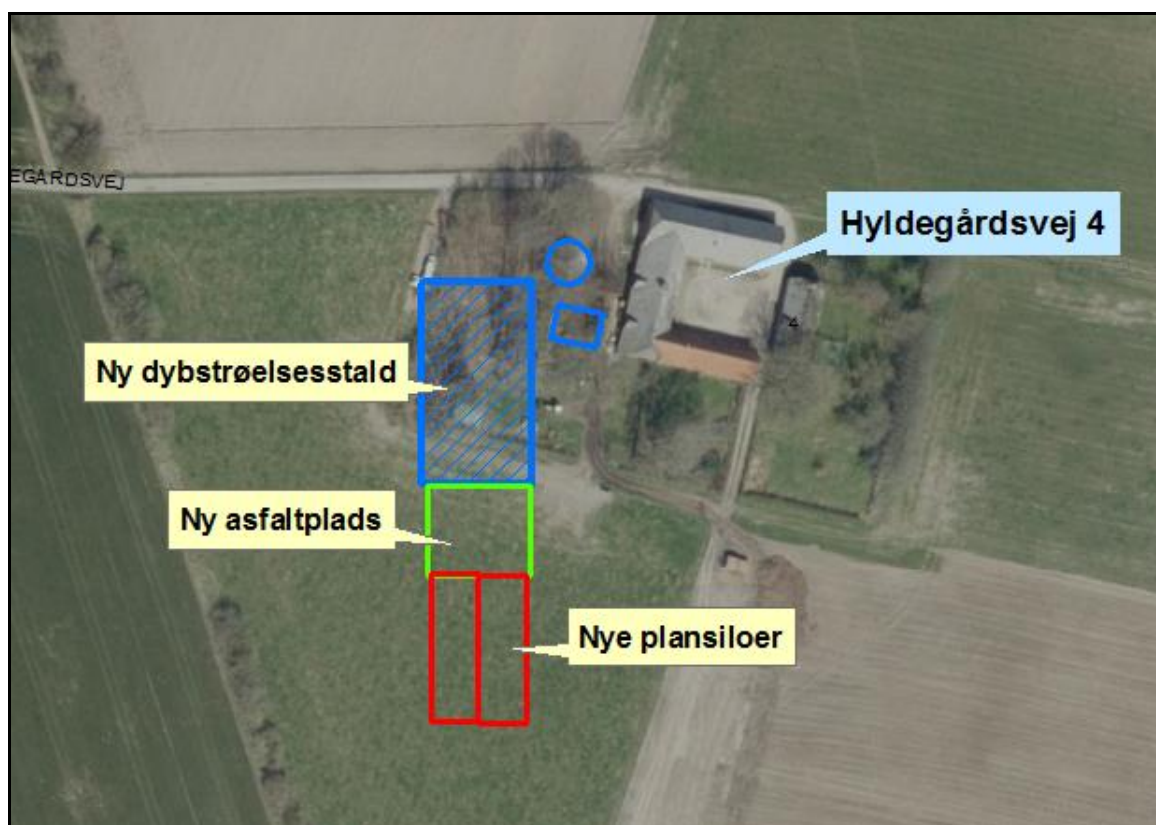
MILJØTILLADELSE

til

kvægbrug på
Hyldegårdsvej 4,
6818 Årre

I henhold til § 10 i Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016
om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Godkendt den 7. december 2016

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Ann Rolighed Thygesen
Direkte tlf. 79946140
E-mail: antd@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 114776/16

Sagsnr. 16/7220

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	6
3	TILLADELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	7
3.3	FORUDSÆTNINGER	7
4	VILKÅR FOR TILLADELSEN	8
4.1	ÅRSPRODUKTION	8
4.2	DRIFT OG INDRETNING	8
4.3	LANDSKABSINTERESSER	8
4.4	ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET	9
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	9
4.6	LUGT	10
4.7	STØJ	10
4.8	STØV	11
4.9	TRANSPORT	11
4.10	SKADEDYR	11
4.11	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND	11
4.12	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	11
4.13	AFFALD	12
4.14	LYS	12
4.15	UDBRINGNINGSAREALER	12
4.16	EGENKONTROL	12
4.17	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	12
4.18	UHELD OG RISICI	12
4.19	OPHØR	13
5	KLAGEVEJLEDNING	14
6	OFFENTLIGGØRELSE	15
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	16
7.1	BELIGGENHED	16
7.2	AFSTANDSKRAV	17
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	17
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDELSEN	22
7.5	INDRETNING	22
7.6	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	24
7.7	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	25
7.8	LUGT	26
7.9	STØJ	27
7.10	STØV	27
7.11	SKADEDYR	27
7.12	DØDE DYR	27
7.13	LYS	27
7.14	TRANSPORT	28
7.15	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET – AMMONIAK	28
7.16	AREALER OG HARMONI	34
7.17	KG N OG P SAMT DE TILFØRT UDBRINGNINGSAREALERNE	35
7.18	NITRAT TIL OVERFLADEVAND - VANDLØB, SØER OG KYSTVANDE	35

7.19	NITRAT TIL GRUNDVAND.....	38
7.20	FOSFOR.....	38
7.21	PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER)	39
7.22	UDBRINGNINGSAREALER – ØVRIGE FORHOLD	40
7.23	VURDERING AF 3. MANDSAREALER.....	43
7.24	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	43
8	NABO- / PARTSHØRING	43
9	SAMLET VURDERING	44

I Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af kvægholdet på Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Et udkast til miljøtilladelse har været fremlagt i parts-/nabohøring i 3 uger, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøtilladelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Peder Vad Thellesen, Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre
Kontaktperson:	Jens Skarby Thellesen, Møllebakken 5, 6683 Føvling, e-mail: jvthellesen@gmail.com, Tlf. 26797224
Husdyrbrugets navn og adresse:	Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre
Ejerlav og matrikel nr.:	4 f, Gestlunde, Fåborg 17, 4a og 4p, Hjortkær By, Grimstrup
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730114046
CHR-nummer:	43774
CVR-nummer:	16640670
Konsulent:	Peder Chr. Thomsen, Jysk Landbrugsrådgivning, e-mail: pct@jlbr.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ansøgninger	Fiktivskema nr. 89729 version 2 indsendt den 7. oktober 2016 og scenarieberegning skema nr. 93189
Udkast i nabohøring:	4. november 2016
Godkendelsesdato:	7. december 2016

2.2 Baggrund og historik

Peder Vad Thellesen har søgt om miljøtilladelse på baggrund af et ønske om at udvide kvægproduktionen på Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre samt etablere en ny dybstrøelsesstald til dyreholdet, og to nye plansiloer.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 21. juni 2016.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den efterfølgende miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter § 10 i ”Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug”, herefter benævnt husdyrloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om tilladelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne tilladelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

3.1 Beskrivelse af projektet

Den nuværende besætning ønskes udvidet fra 16 malkekøer, 25 kvier og 7 småkalve, alle tung race, samt 2 søer og 3 slagtesvin svarende til 36,6 DE til 41 malkekøer, 32 kvier (6-27 mdr.), 10 småkalve (0-6 mdr.) og 21 tyrekalve (40-55 kg), i alt svarende til 74,82 DE.

I forbindelse med udvidelsen, etableres der en ny dybstrøelsesstald til dyreholdet, og to nye plansiloer. De eksisterende staldbygninger vil efter udvidelsen ikke længere blive anvendt til dyrene.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune indhentet oplysninger hos følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune angående landskab/vej/natur
- Høring ved berørte naboer/parter
- Høring i nabokommune

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg og arealer:

4 Vilkår for tilladelsen

4.1 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget må maksimalt have et dyrehold bestående af 41 malkekøer, 32 kvier (6-27 mdr.), 10 småkalve (0-6 mdr.) og 21 tyrekalve (40-55 kg), alle tung race, hvilket svarer til 74,82 dyreenheder (DE). Årsproduktion / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).
- b. Besætningen må ikke udvides ud over 53 DE, før der er anmeldt og godkendt yderligere udbringningsarealer / aftalearealer, eller der foreligger en underskrevet aftale med et fungerende biogasanlæg.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af vilkårene.
- b. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Med udnyttet menes at bygge og anlægsarbejde er iværksat.
- c. De nye ensilageplansiloer skal opføres i henhold til landbrugets byggeblade som minimumskrav.
- d. Etableres de nye plansiloer uden gavnl i enden, skal der etableres afløb i begge ender af plansiloenerne. Desuden skal der etableres en to meter bred randbelægning i begge de åbne ender, som alle steder har minimum tre procent fald mod afløb.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke reflekterende materialer på tag og facade. Ej heller med for høje glanstal på tag/facade. Gavle skal være i mørke naturfarver eller tegl. Der kan ikke tillades hvide gavle.
- c. Der skal plantes solitære træer syd/øst for den nye stald, så dennes fremtoning og synlighed formindskes – set fra ådalen, som det fremgår af figur 3a. De solitære træer der plantes, skal med tiden have en højde der minimum er på højde med staldens tagryg. Kvaliteten af de solitære træer der plantes skal være minimum 14-16 cm i stammeomkreds. Af træer kan der plantes sorter som eksempelvis Bøg, Lind, Eg, Kastanie og Amerikansk Ask.
- d. I området nord for den nye stald – mellem stalden og vej, skal der søges at bevare så meget af den eksisterende beplantning som muligt. Dette for at mindske staldens fremtoning ud mod ådal landskabet på den anden side af vejen. Se figur 3a.

- e. Der skal efterplantes med solitære træer i området nord for den nye stald, se figur 3a. Beplantningen kan flyttes lidt mod øst og vest, så der er plads til mælketankbil, men skal etableres på begge sider af og nord for den nye stald. Kvaliteten af de solitære træer der plantes, skal minimum være 14-16 cm i stammeomkreds.
- f. Langs med de nye plansiloer skal der laves en vold på både øst- og vestsiden, som det fremgår af figur 3a og 3b, hvor der skal plantes buske på. Beplantningen kan med fordel bestå af egnskarakteristiske buske.
- g. Der skal etableres afskærmende beplantning langs med diget vest for ejendommen, som det fremgår af figur 3b. Beplantningen langs med diget skal bestå af både træer og buske. Fælles for planterne er at de skal være egnskarakteristiske.

Der skal plantes solitære træer med 5 meter i mellem hvert træ i plantebæltet langs med diget. Af træer der kan plantes kan nævnes Bøg, Eg, Skovfyr. Kvaliteten af træerne der plantes, skal være minimum 14-16 cm i stammeomkreds. Som et alternativ til kvaliteten af solitärtræerne, kan der i stedet plantes solitärtræer af en lavere kvalitet forudsat, at der plantes ammetræer sammen med solitärtræerne. Ammetræerne tyndes, når de er ca. 3-4 meter høje, hvilket kan være efter ca. 4-6 år. I resten af plantebæltet langs diget skal der plantes buske. Buskene skal have karakter af landskabsplanter og have en god forgrening.

- h. Den afskærmende beplantning på figur 3a og 3b, der er stillet vilkår til, skal være etableret senest et år efter færdigmelding af byggeriet. Varde Kommune skal informeres når beplantningen er færdigplantet. Beplantningen skal vedligeholdes og give en vedvarende effektiv afskærmning i løbet af 4-5 år.

4.4 Ændringer på husdyrbruget

- a. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer derefter, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Gyllebeholderen skal jævnligt, og mindst én gang årligt, visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Evt. brud eller skader skal straks udbedres.
- b. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt.
- c. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.
- d. I forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere må der ikke spildes gylle således, at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer.

4.6 Lugt

- a. Hele anlægget og dets omgivelser skal renholdes således, at luft- og lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen, må ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone og uden for husdyrbrugets skel, ikke overskride de anførte værdier i 1,5 meters højde over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor ejendommen f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

4.9 Transport

- a. Transport til- og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå i dagtimerne. Mælketransporter kan dog forgå døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder for afhentning af levende dyr. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel udenfor dagtimerne.
- b. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild af gylle, skal dette straks opsamles.

4.10 Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.11 Spildevand og overfladevand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Der skal foreligge en tilladelse til nedsivning/udledning af tagvand inden byggeri af den nye kostald påbegyndes.

4.12 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand eller vandløb.

- b. Opbevaring af diesel /fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, på varig og stabil bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.13 Affald

- a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- b. Erhvervsaffald skal kildesorteres og skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til en hver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald
- c. Klinisk risikoaffald er omfattet af Varde Kommune Regulativ for Erhvervsaffald. Medicinrester og tom medicinemballage (f.eks. flasker) skal leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjter, kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres til godkendt modtager efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- d. Forbrændingseget affald og deponi affald skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- e. Genanvendeligt erhvervsaffald skal håndteres og bortskaffes efter den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

4.14 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.
- b. Udendørs lyskilder skal være afskærmet mod opadrettede lysstråler, så lysforurening af nattehimlen undgås

4.15 Udbringningsarealer

- a. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af miljøtilladelsen. Ændringer af udbringningsarealer skal anmeldes til Varde Kommune.

4.16 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.17 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. køleanlæg til mælk skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.18 Uheld og Risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening eller indebære fare herfor, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.19 Ophør

- a. Ophører udnyttelse af tilladelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.
- b. Ved ophør af driften skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- c. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, alle opbevaringsanlæg tømmes og rengøres og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Miljøtilladelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over miljøtilladelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Natur og Miljøklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget af Natur- og Miljøklagenævnet senest den 5. januar 2017 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nmkn@nmkn.dk eller tlf. 7254 1101.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Miljøtilladelsen vil være offentliggjort på Miljø- og Fødevarerministeriets digitale miljøadministration DMA fra den 8. december 2016 til den 5. januar 2017.

Se: <https://dma.mst.dk/> (se under "offentliggørelser")

På Varde Kommunes vegne den 7. december 2016

Ann Thygesen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Peder Chr. Thomsen, SAGRO, e-mail: pct@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

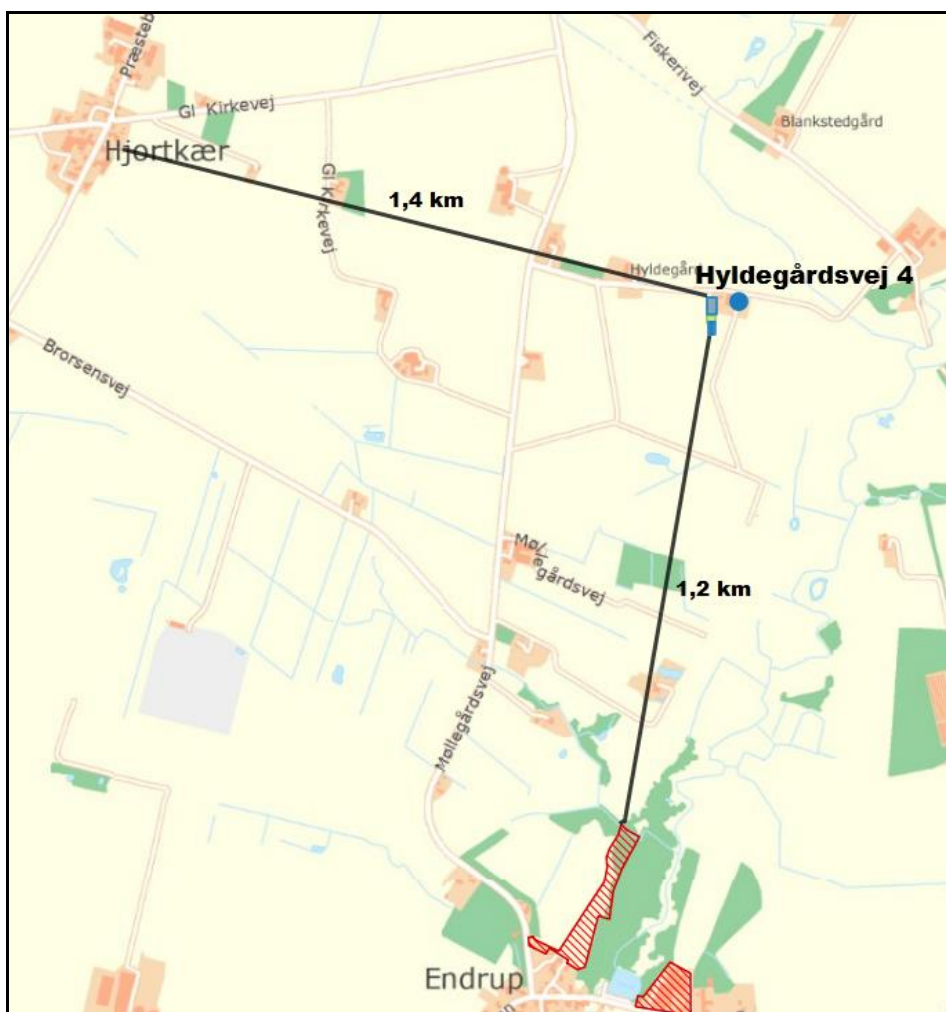
7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Hyldegårdsvej 4, 6818 Årre, ca. 1,2 km nordøst for Endrup, som er nærmeste byzone.

Nærmeste samlede bebyggelse i landzone er Hjortkær, som ligger 1,4 km nordøst for husdyrbruget, se figur 1.

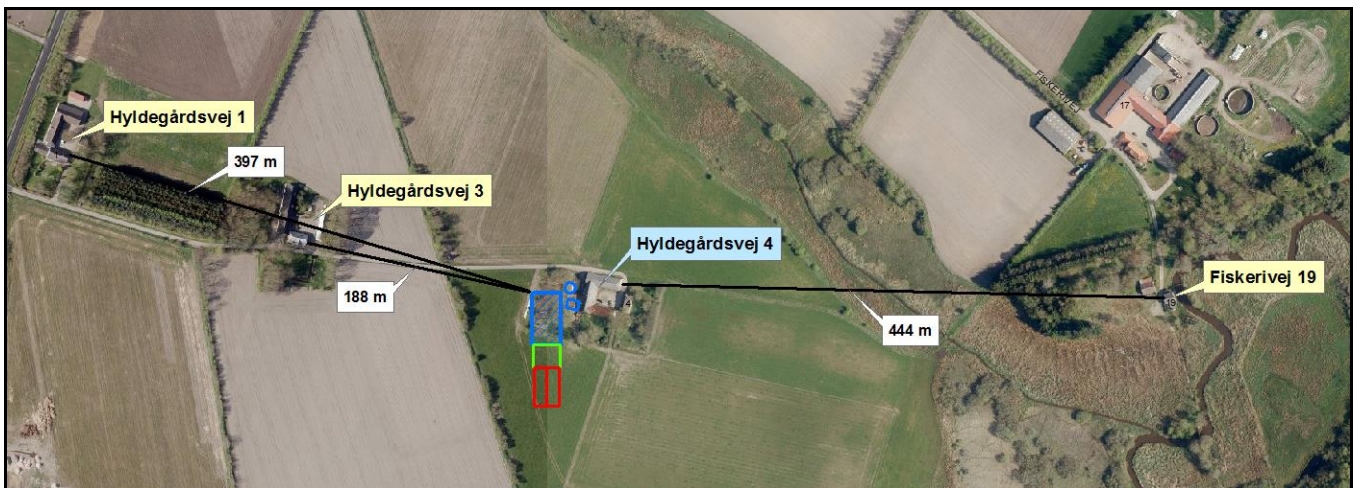
Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Fiskerivej 19, 6818 Årre er beliggende ca. 444 m øst for husdyrbruget, se figur 2.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Hyldegårdsvej 3 og Hyldegårdsvej 1, der ligger henholdsvis cirka 188 m og 397 m vest for husdyrbruget. Se figur 2.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone og samlet bebyggelse

Figur 2. Husdyrbruget i forhold nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i husdyrloven er overholdt, da husdyrbruget ikke er beliggende:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til husdyrlovens § 8 er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2013 samt fredninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone

- Landbrugslandskaber
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Delvist indenfor skovrejsningsområde

Af Kommuneplan 2013 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Tilladelse til om- eller nybyggeri i **det åbne land** (Landzone) kan ledsages af vilkår, som sikrer, at byggeriet udformes, så de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier ikke påvirkes utilsigtet.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Landskabstype og terræn

Ejendommen er beliggende i landzone i et overgangslandskab mellem Esbjerg Bakkeø og Sneum Ådal.

Overgangslandskaber er områder, hvor det kan være nødvendigt at stille særlige vilkår ved etablering eller ændring af bygninger, anlæg eller beplantning. På baggrund af en konkret vurdering kan der blive stillet vilkår, hvis det vurderes, at ny udvikling får negative konsekvenser for den fremtidige landskabsoplevelse i dal- og kystlandskaber.

Ifølge Kommuneplanen 2013 (KP13) retningslinje 19.11 for planlægning i overgangslandskaber fremgår det, at nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal eller kystlandskaber, skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, udformning og materialevalg.

Den nye dybstrøelsesstald bliver i alt 1.022 m² med en sidehøjde på 3,5 m og 20 grader taghældning med en totalhøjde på 8 m. En bygning af den størrelse vil virke meget dominerende i det pågældende landskab. Den bliver beliggende højt i landskabet på kanten af dallandskabet, og der stilles derfor vilkår om beplantning, der kan afskærme stalden visuelt ud mod dallandskabet. Se figur 3a.

Der skal plantes solitære træer syd/øst for stalden, så dennes fremtoning og synlighed formindskes – set fra ådalen. De solitære træer der plantes, skal med tiden have en højde der minimum er på højde med staldens tagryg. Kvaliteten af de solitære træer skal være minimum 14-16 cm i stammeomkreds. Af træer kan der plantes sorter som eksempelvis Bøg, Lind, Eg, Kastanie og Amerikansk Ask.

I området nord for stalden – mellem stalden og vej, skal der søges at bevare så meget af den eksisterende beplantning som muligt. Dette for at mindske staldens fremtoning ud mod ådal landskabet på den anden side af vejen.

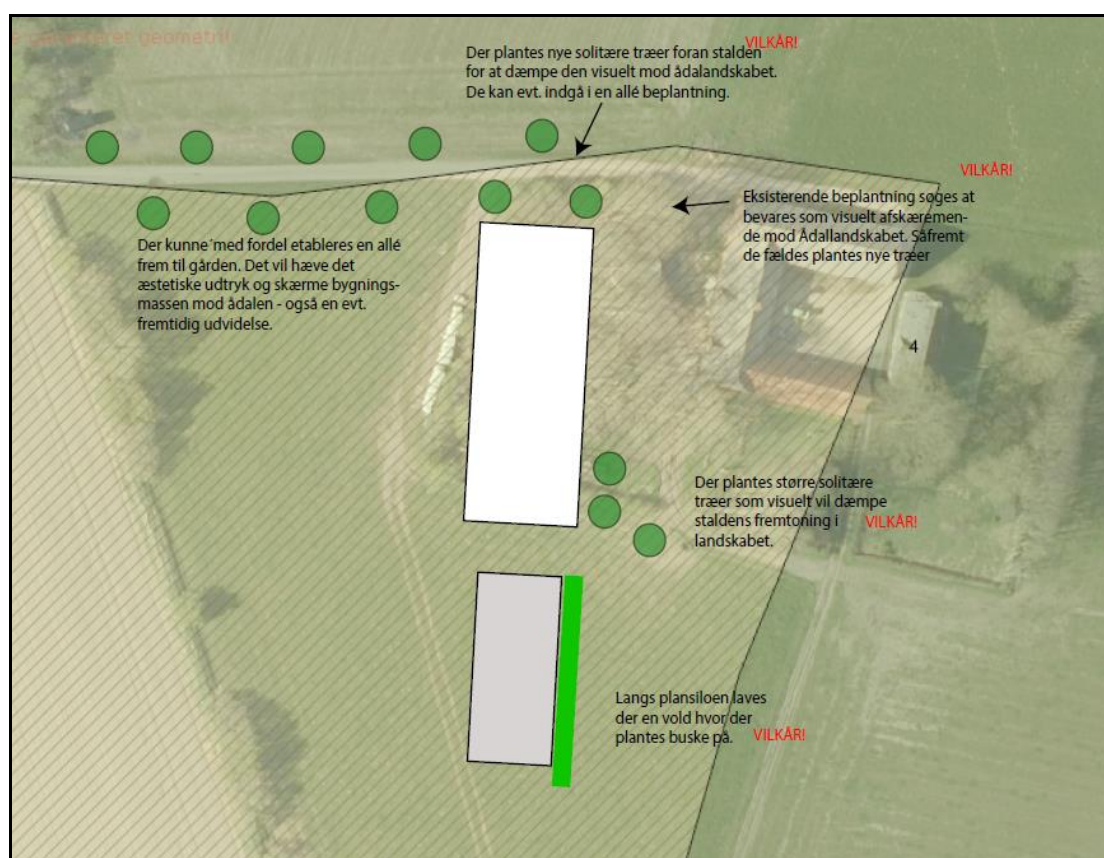
Der skal efterplantes med solitære træer i området nord for stalden. Kvaliteten af de solitære træer skal her ligeledes følge beskrivelsen ovenfor. Beplantningen nord for den nye stald, mellem stald og vej kan flyttes lidt mod øst og vest, så der er plads til mælketankbilen.

Af figur 3a fremgår desuden en allé-beplantning vest for ejendommen langs med Hyldegårdsvej. Denne beplantning stilles ikke som vilkår.

Der etableres desuden to nye plansiloer i forlængelse af den nye staldbygning mod syd. Siloerne bliver hver 10 m x 30 m i alt 600 m² og der etableres en asfaltplads på ca. 420 m² nord for siloerne.

Siloanlægget med de to plansiloer var oprindeligt projekteret til at skulle etableres nord for husdyrbruget på den anden side af Hyldegårdsvej. Denne placering blev dog af Varde Kommune vurderet uhensigtsmæssig i forholdet til terræn og oplevelsen af dallandskabet, og kunne ikke tillades. Derfor er placeringen ændret.

De to plansiloer skal afskærmes af beplantning mod øst. Langs med plansiloen skal der laves en vold, hvor der skal plantes buske på. Beplantningen kan med fordel bestå af egnskarakteristiske buske.

Figur 3a. Principskitse for placering af afskærmende beplantning

I forbindelse med nabohøringen, har naboerne på Hyldegårdsvej 3 fremsendt bemærkninger, hvori der gives udtryk for, at de ønsker, at det nye byggeri på Hyldegårdsvej 4 bliver afskærmet mod vest.

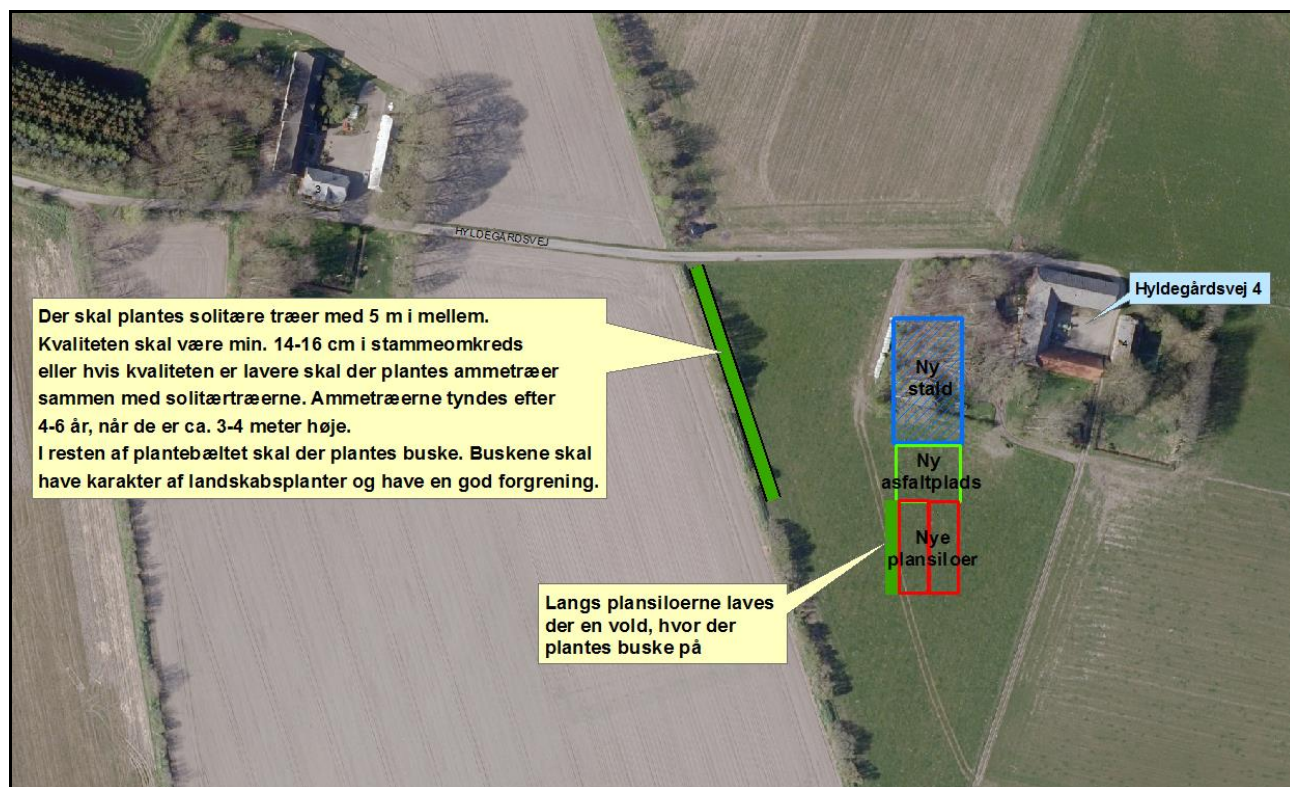
I gennem dialog med ansøger er der derfor fundet en løsning, som både ansøger og naboer har accepteret. Der stilles derfor også vilkår til, at der skal etableres afskærmende beplantning langs med diget vest for ejendommen, som det fremgår af figur 3b.

Beplantningen langs med diget skal bestå af både træer og buske. Fælles for planterne er at de skal være egnskarakteristiske.

Der skal plantes solitære træer med 5 meter i mellem. Af træer der kan plantes kan nævnes Bøg, Eg, Skovfyr. Kvaliteten af træerne der plantes skal være minimum 14-16 cm i stammeomkreds. Som et alternativ til kvaliteten af solitærtræerne, kan der i stedet plantes solitærtræer af en lavere kvalitet forudsat, at der plantes ammetræer sammen med solitærtræerne. Ammetræerne tyndes, når de er ca. 3-4 meter høje, hvilket kan være efter ca. 4-6 år.

I resten af plantebæltet langs diget skal der plantes buske. Buskene skal have karakter af landskabsplanter og have en god forgrening.

Plansiloerne skal afskærmes med beplantning, der kan plantes på en vold langs med plansiloerne mod vest. Beplantningen kan med fordel bestå af egnskarakteristiske buske

Figur 3b. Placering af afskærmende beplantning vest for de nye bygninger

Beplantningen skal være etableret senest et år efter færdigmelding af byggeriet. Varde Kommune skal informeres når plantebæltet er færdigplantet. Beplantningen skal vedligeholdes og give en vedvarende effektiv afskærmning i løbet af 4-5 år.

Den nye staldbygning skal opføres i afdæmpede farver og med ikke reflekterende materialer på tag og facade. Ej heller med for høje glanstal på tag/facade. Gavle skal være i mørke naturfarver eller tegl. Der kan ikke tillades hvide gavle.

Der må ikke etableres lys, der kan virke generende for naboer eller trafik.

Udendørs lyskilder skal være afskærmet mod opadrettede lysstråler, så lysforurening af nattehimmelen undgås.

Øvrige landskabelige forhold

Husdyrbruget ligger ca. 250 m øst for et beskyttet fortidsminde. Der bliver ca. 150 m fra den nye staldbygning til beskyttelseslinjen og udvidelsen af husdyrbruget vurderes derfor ikke at være problematisk i forhold til det beskyttede fortidsminde. Der ligger ikke andre fredede områder i umiddelbar nærhed af husdyrbruget.

Der er flere **sten- og jorddiger** i området. Disse er hovedsageligt beliggende i markskel og langs kanten af skove og lysåbne naturområder. Det nærmeste dige ligger i et markskel ca. 35 m meter vest for de nye plansiloer og berøres ikke af udvidelsen.

Nybyggeriet sker udenfor å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje, skovbyggelinje og beskyttelseslinje for fredede fortidsminder.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2013 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet,
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabel 1 ses antal dyr efter udvidelsen. Besætningen består af malkekvæg.

Dyreart	Ansøgt	
	Antal	DE
Årskøer st. race	41	56,67
Kvier (6-27 mdr.)	32	15,24
Småkalve (0-6 mdr.)	10	2,70
Tyrekalve (40-55 kg)	21	0,20
I alt		74,82

Tabel 1. Antal dyr før og efter udvidelsen.

Det tilladte dyrehold i nudrift er i henhold til tidligere tilsyn og byggeanmeldelse fra 1998: 16 malkekøer, 25 kvier, 7 småkalve, ca. 3 søer med smågrise og 30 slagtesvin (32-107 kg).

Varde Kommune vurderer at dyreholdet er tilstrækkeligt beskrevet.

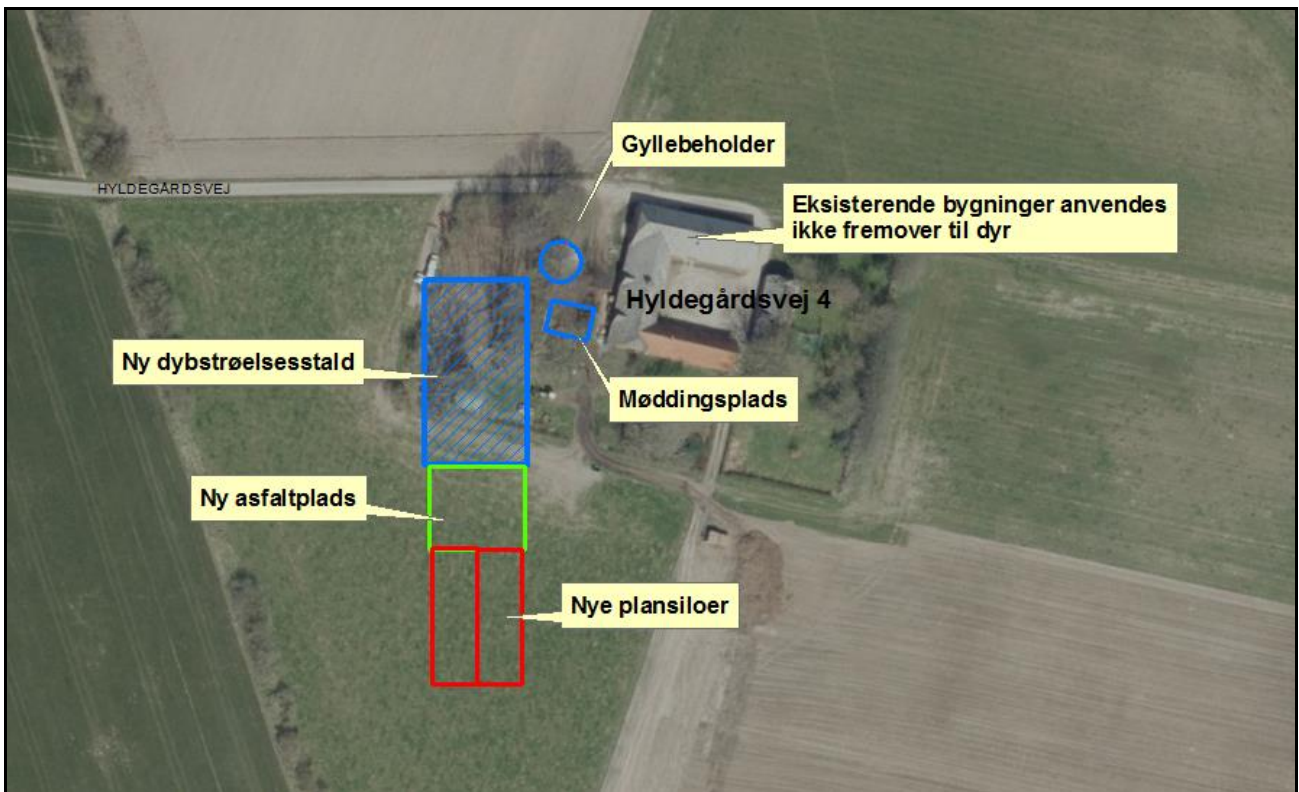
7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 4.

Der skal fremover ikke være dyr i de eksisterende stalde. Bygningerne vil i stedet blive brugt til diverse opbevaring.

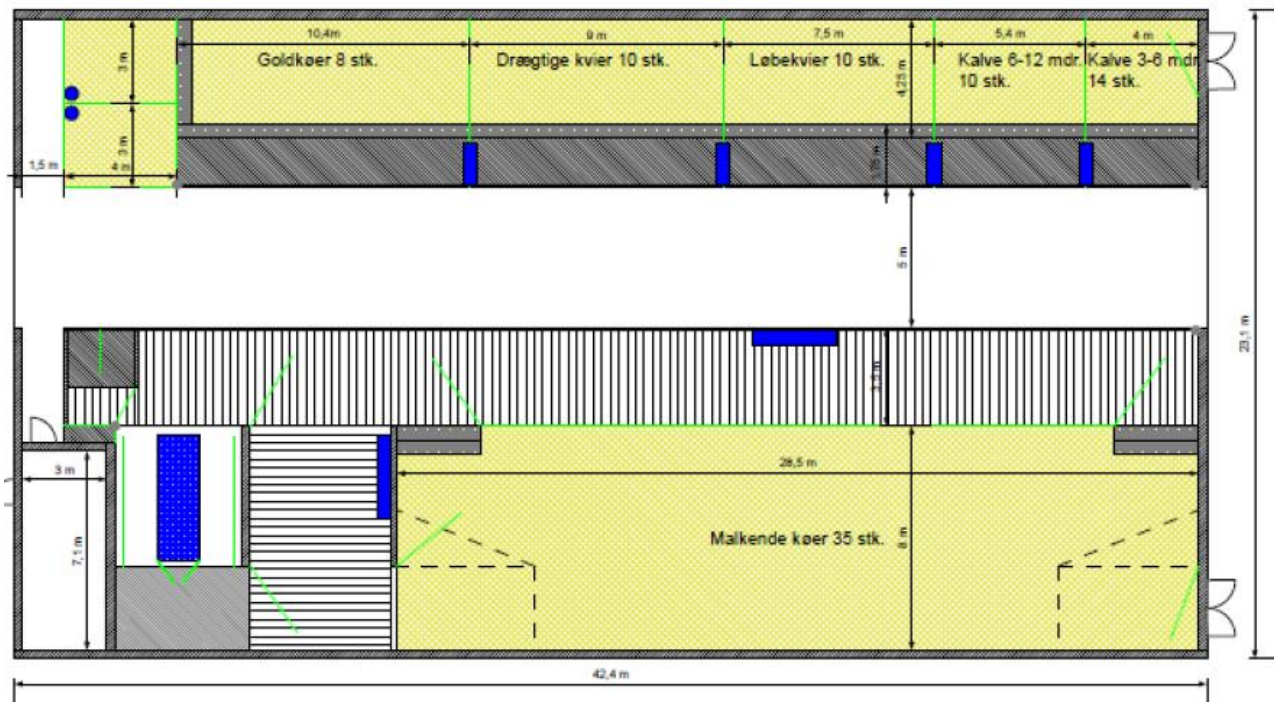
Der bygges en ny dybstrøelsesstald på 24,1 m x 42,4 m, i alt 1.022 m². Ved de malkende køer bliver der lang ædeplads med spalter. Ved goldkøer, kvier og kalve bliver der lang ædeplads med fast gulv. Indretningen af den nye staldbygning fremgår af figur 5

Der etableres desuden to nye plansiloer i forlængelse af den nye staldbygning mod syd. Siloerne bliver hver 10 m x 30 m i alt 600 m² og der etableres en asfaltplads på ca. 420 m² nord for siloerne.

Figur 4. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Byggeriet forventes påbegyndt så snart tilladelsen foreligger.

Figur 5. Indretning af ny staldbygning

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles et generelt vilkår om at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning fra køerne er 574 m³ og fra kvierne 80 m³, i alt 654 m³. Dog er den reelle produktion noget mindre, da køerne skal være på græs i dagtimerne om sommeren og kvierne skal være på græs i sommerperioden.

Årligt opsamles således 1.282 m³.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af ensilagesaft, møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning efter udvidelsen fremgår af tabel 2.

Husdyrgødning	Ansøgt (m ³)
Gylle	654
Ekstra tilløb	628
Flydende husdyrgødning i alt	1.282
Fast husdyrgødning i alt	684 ton

Tabel 2. Årlig produktion af husdyrgødning efter udvidelsen.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 1.173 m³, svarende til ca. 11 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 3.

Opbevaringsanlæg	Ansøgt (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank (lukket beholder)	215	1998/2012
Gyllekanaler	170	
Gyllebeholder (Møllegårdsvej 18)	788	
I alt	1.173	

Tabel 3. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Der er lejet opbevaringskapacitet på Møllegårdsvej 18 på 788 m³.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads og som kompost i markstak.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

Varde Kommune kræver overholdelse af de lovpligtige afstandskrav, og henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.7 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Til opbevaring af ensilage bygges to plansiloer á 30 m x 10 m, i alt 600 m².

Varde Kommune stiller vilkår om, at de nye plansiloer skal opføres i henhold til landbrugets byggeblade.

I henhold til lovgivningen må ikke saftagivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6. Stakkene bør placeres på skiftende lokaliteter år efter år.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke med ensilage placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.8 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Varde Kommune har en i scenarieberegning nr. 93189, i *husdyrgodkendelse.dk* udført en lugt beregning, der viser, at geneafstandene i ansøgt drift i forhold til byzone være 120 meter, samlet bebyggelse 68 meter og enkelt bolig 38 meter. Genekriterierne er således overholdt, se tabel 4.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 4 anderledes end i figur 1 og 2.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bort-screenet	Genekriterie overholdt
+ Fiskerivej 19	0	FMK	38,08	0,00*	38,08	0,00*	512,69	Ja	Ja
+ Præstebrovej 47	0	FMK	67,69	0,00*	67,69	0,00*	1.515,75	Ja	Ja
+ Endrupholm Hgd., V. Nykirke	0	FMK	120,42	0,00*	120,42	0,00*	1.315,23	Ja	Ja

Tabel 4. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.9 Støj

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne tilladelses vilkår.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støjgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.10 Støv

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra bedriften bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

7.11 Skadedyr

Der fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.12 Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.13 Lys

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener. Samtidig er det under punktet 7.3 Landskab og kulturmiljø vurderet, at udendørs lyskilder skal være afskærmet mod opadrettede lysstråler, så lysforurening af nattehimlen undgås

7.14 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af mælk samt intern på bedriften. Transporterne foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen (høst) vil det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Antallet af transporterne fordeler sig således:

Transporttype	Antal transp./år, Ansøgt
Afhentning af mælk, hver anden dag	183
Afhentning af levende dyr	20
Afhentning af døde dyr	5
Halm	15
Gylle til aftalearealer (gyllebeholder)	50
Kraftfoder	12
Andet	12
Transporter i alt	297

Tabel 5. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra Hyldegårdsvej 4.

Ansøger oplyser, at der er ikke medregnet transporter med husdyrgødning på egne arealer og hjemtransport af grovfoder, da dette foregår uden at komme på offentlig vej. Transporterne sker ad vejen fra vest til ejendommen.

Naboerne på Hyldegårdsvej 3 har i forbindelse med nabohøringen indsendt bemærkninger, hvor de har givet udtryk for bekymring omkring den tungere og hyppigere trafik ad Hyldegårdsvej.

Hyldegårdsvej har status af offentlig vej. Dimensionering og vedligeholdelse af offentlige veje er et kommunalt anliggende, uafhængigt af denne miljøtilladelse. Transporter på offentlige veje reguleres normalt ikke i en miljøtilladelse.

Varde Kommune har i sagsbehandlingen vurderet på forholdet, og finder ikke anledning til at ændre på dette.

Varde Kommune vurderer således, at antallet af transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.15 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget – ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning).

Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt produktion er 653,24 kg kvælstof pr. år. Se figur 6.

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau									
Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Dybstrøelsesstald	KvMa12	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		352,64	395,56	-42,92	-12,17%	0,00	0,00	2,39	393,17
	KvMa10	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		60,45	73,96	-13,51	-22,34%	0,00	0,00	0,39	73,57
	KvKs11	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		141,87	167,63	-25,77	-18,16%	0,00	0,00	1,06	166,58
	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00		18,90	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	18,90	
KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
	0,00	1,02	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	1,02	
Sum	Nudrift	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Ansøgt	554,96	657,07	-82,20		0,00	0,00	3,84	653,24

Figur 6. Beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*

Det generelle ammoniakreduktionskrav gælder ikke for § 10-ansøgninger.

Da husdyrbruget ligger så tæt på kommunegrænsen til Esbjerg Kommune, har Esbjerg kommune haft sagen i høring. Der var i den forbindelse ingen bemærkninger til projektet.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til § 8 og § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1828 af 16. december 2015) skal Varde Kommunes vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jævnfør bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Der er ca. 258 m fra husdyrbrugets driftsbygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 79 Sneum Å og Holsted Ådal, se figur 7.

Figur 7. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i husdyrloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori I-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Det nærmeste naturområde i Habitatområdet – Sneum Å og Holsted Ådal er en § 3 beskyttet mose. En del af mosen er formodentlig habitatnaturtypen 7330 Riggær og vil sandsynligvis blive registreret som sådan. Ud fra beskrivelsen af naturområdet vurderes riggæret at ligge i den østlige del af mosen, ca. 371 m fra husdyrbruget Hyldegårdsvej 4. Se figur 8.

Ved § 10-miljøvurderinger skal beskyttelsesniveauet til kategori I-natur kun anvendes i tilfælde, hvor et eller flere anlæg er placeret nærmere end 300 meter fra naturtyper omfattet af disse områder.

Varde Kommune har dog i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til den del af naturområdet, hvor Riggæret vurderes at være placeret (nærmeste kategori I-naturområde) bliver 0,2 kg N/ha/år, se tabel 8. Beskyttelsesniveauet ville således stadig have været overholdt, såfremt dette gjaldt ved placering af anlæg længere væk end 300 m fra nærmeste kategori I-natur.

Figur 8. Nærmeste kategori I-natur.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 10,8 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af ovennævnte naturområder, og vurderer derfor at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 9 og tabel 6 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 300 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 9. § 3 arealer indenfor 300 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Naturområde i kommuneplan	Værdisætning	Målsætning	Afstand (m)
1	Eng	Ja	A	A	143
2	Mose	Delvist	A	A	283

Tabel 6. De væsentligste § 3 områder (minus søer) indenfor 300 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 7

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 7 Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Tal fra DMU angiver en baggrundsbelastning for ny Varde Kommune for årene fra 2006, 2007, 2008, 2009, 2012, 2013 og 2014 på henholdsvis 17,0 kg N/ha, 15,0 kg N/ha, 16,0 kg N/ha, 16,4 kg N/ha, 15,2 kg N/ha, 13,8 kg N/ha og 15,6 kg N/ha.

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 300 m fra anlægget er der 1 mose, se figur 9 og tabel 6.

Ingen af § 3-områderne i tabel 6 er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegnings af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som naturområder i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 6, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 6.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 300 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over den samlede ammoniakdeposition fra husdyrbruget på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder. Beregningerne fremgår af tabel 8.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Dep. efter kgN/ha
2 (Natura 2000)	Særlig	283	5-10	0,4
Kategori 1	Særlig	371	5-10	0,2
Kategori 2	?	10.800	?	0,0

Tabel 8. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Efter udvidelsen vil der være en ammoniakdeposition på nærmeste kategori 3-natur (og Natura 2000 område) på 0,4 kg N/ha/år. Området er en mose, som er registreret som særlig kvælstoffølsom med en tålegrænse på 5-10 kg N/ha. Varde Kommune vurderer, at en samlet ammoniakdeposition på 0,4 kg N/ha/år ikke vil forringe naturtilstanden i området.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 300 m fra anlægget er der ikke registreret søer.

Indenfor 300 m fra anlægget er der 1 eng, se figur 9 og tabel 6. Engen er A-værdisat og A-målsat. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engen.

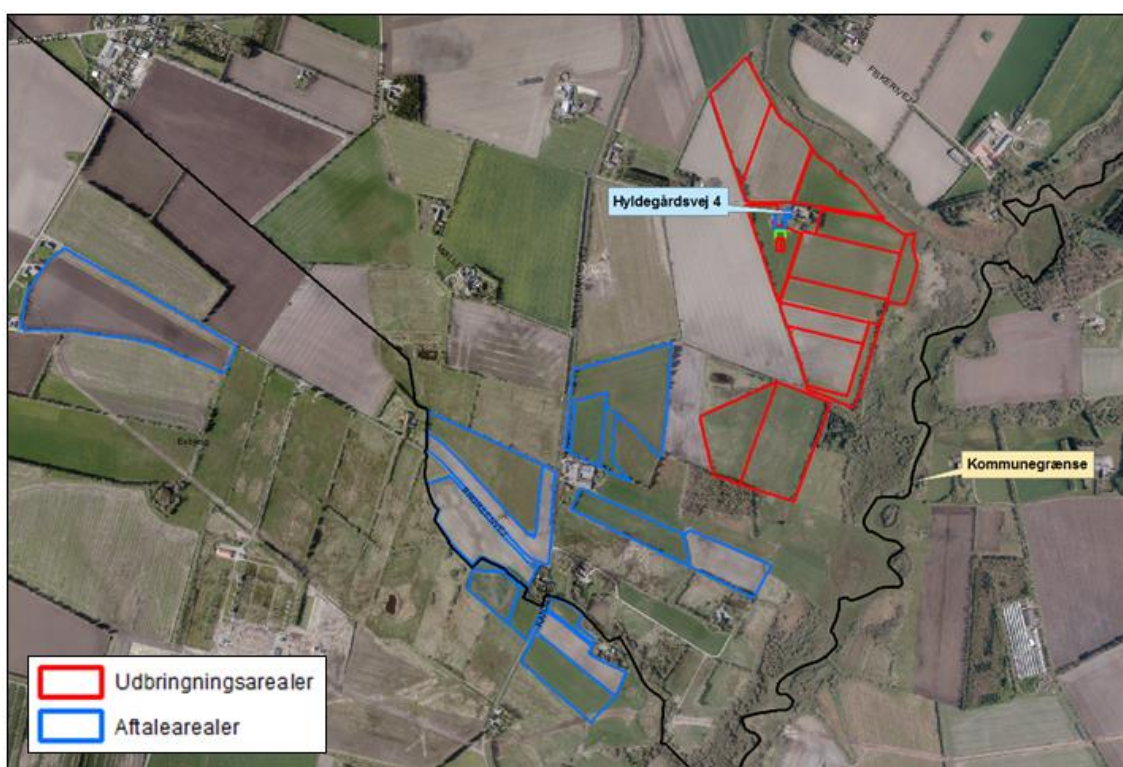
På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

7.16 Arealer og harmoni

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal et husdyrbrug råde over tilstrækkelige udbringningsarealer til den producerede husdyrgødning.

Ansøger råder i henhold til ansøgningen over ca. 23 ha ejede udbringningsarealer. Arealerne fremgår af figur 10.

Figur 10. Kort over husdyrbrugets udbringningsarealer

Alle udbringningsarealerne er beliggende i Varde Kommune og er ejet af ansøger.

Den godkendte besætning udgør 74,82 DE. Ansøger har indgået aftale om afsætning af husdyrgødning svarende til 22 DE til Møllegårdsvej 18, 6818 Årre. En del af aftalearealerne er beliggende i Esbjerg Kommune. Esbjerg Kommune har ikke haft bemærkninger til sagen, og vil foretage en vurdering af aftalearealerne i forbindelse med at disse arealgodkendes.

På udbringningsarealerne ønskes der udbragt husdyrgødning svarende til 2,3 DE pr. ha.

	Ha	Gødningsmængde DE
I alt produceret		74,82
Gylleaftale (Møllegårdsvej 18, 6818 Årre)		- 22
I alt udbragt på arealerne		52,82

Tabel 9. Oversigt over afsætningen af husdyrgødning.

Varde Kommune stiller vilkår om, at besætningen ikke må udvides ud over 53 DE, før aftalearealerne på Møllegårdsvej 18 eller andre udbringningsarealer eller aftalearealer er anmeldt til Varde Kommune og godkendt eller der foreligger en underskrevet aftale med et fungerende biogasanlæg.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående at udbringningsarealerne er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelige arealer til den producerede husdyrgødning.

Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed på harmoniforhold.

7.17 Kg N og P samt DE tilført udbringningsarealerne

I tabel 10 er vist den producerede mængde kvælstof (N) og fosfor (P) i ansøgt drift.

Husdyrgødning	Kg N	Kg P	DE
	Ansøgt	Ansøgt	Ansøgt
Kvæggylle	2.736,21	423	28,76
Dybstrøelse	5.248,24	779,88	46,05
I alt	7.984,45	1.202,88	74,81

Tabel 10. Kg N og P samt DE tilført udbringningsarealet.

Der er indgået gylleaftaler om afsætning af husdyrgødning svarende til 22 DE.

På udbringningsarealerne ønskes der udbragt husdyrgødning svarende til 2,3 dyreenheder pr. hektar.

Varde Kommune vurderer at der er redegjort tilstrækkeligt for den mængde husdyrgødning, der ønskes udbragt.

7.18 Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Afvandingsopland

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Sneum Å og herfra videre til Grådyb i Vadehavet, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (EF-habitatområde nr. 79: Sneum Å og Holsted Ådal, EF-habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde,

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 49: Engarealer ved Ho Bugt, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57: Vadehavet, samt Ramsarområde nr. 27: Vadehavet).

En række af de naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for habitatområderne, er i større eller mindre grad følsomme over for en øget næringsstofbelastning af vandmiljøet. Det gælder sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, flodmundinger, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, samt vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand. Også en række fiskearter kan blive påvirket negativt, hvis levestederne forringes på grund af øget næringsstofbelastning, f.eks. Havlampret, Stavsild og Snæbel. Desuden kan en række fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområderne, blive påvirket negativt. Det gælder blandt andet ynglefuglene Klyde, Splitterne, Havterne og Fjordterne, samt trækfuglene Knopsvane, Knortegås, Gravand, Pibeand, Krikand, Spidsand, Hvinand, Stor skallesluger, Edderfugl, Blishøne, Strandskade, Lille kobbersneppe, Islandsk ryle og Almindelig ryle, der alle er afhængige af fødesøgning på søterritoriet. Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. Alle danske Ramsarområder indgår som dele af EF-fuglebeskyttelsesområder, således også Vadehavet.

Udvaskning

Samtlige bedriftens udbringningsarealer er beliggende udenfor oplande, der er kategoriseret som nitratklasse 0.

For arealer der er beliggende i nitratklasse 0 gælder ingen krav om reduktion, når det gælder tilførsel af husdyrgødning.

Ansøger ønsker at udbringe husdyrgødning svarende til 2,3 DE/ha.

Lovgivningens generelle beskyttelsesniveau vurderes at være opfyldt.

Det følger af husdyrloven, at kommunalbestyrelsen ikke kan tillade eller godkende projekter, hvis det ansøgte vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv eller i kumulation med andre projekter og planer.

Miljøstyrelsen har fastlagt følgende afskæringskriterium: Et projekt kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Kumulation:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Varde Kommunes vurdering:

Pkt. 1:

Ifølge Miljøstyrelsens offentliggjorte tal, har husdyrtrykket siden 2007 udviklet sig som følger i oplandet til

	Grådyb i Vadehavet
2007	137.563 DE
2008	133.965 DE
2009	138.374 DE
2010	143.271 DE
2011	145.195 DE
2012	147.721 DE
2013	149.538 DE
2014	148.155 DE
2015	152.855 DE

Ovennævnte tal viser, at husdyrtrykket i perioden 2007-2015 i oplandet til Grådyb i Vadehavet er steget med 15.292 DE, svarende til 11,1 %.

Da udbringningsarealerne er beliggende i et opland, hvor dyretrykket siden 2007 har været stigende, skal udvaskningen nedbringes til et niveau, svarende til udvaskningen fra et sædskifte uden tilførsel af husdyrgødning. Det vil sige sædskiftet S1/S3, afhængig af jordtype.

I ansøgningen er det angivet, at ansøger ønsker at udbringe husdyrgødning svarende til 2,3 DE/ha, hvilket betyder, at der anvendes sædskiftet K12. Af en scenarieberegning (skema nr. 93189), foretaget af Varde Kommune fremgår det, at det i dette tilfælde svarer til en maksimal udvaskning på 78,3 kg N/ha/år. Den reelle udvaskning i det ansøgte projekt er i scenarieberegningen beregnet til 73,9 kg N/ha/år.

Varde Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning i det aktuelle opland, som har medført en øget nitratudvaskning. Varde Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke reducerer resultatet af andre gennemførte initiativer til reduktion af nitratudvaskningen.

Pkt. 2A og 2B

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, som Grådyb i Vadehavet udgør en del af, er blandt andet "I130 Flodmundinger", "I150 Kystlaguner og strandsøer" og "I160 Større lavvandede bugter og vige", og området kan derfor betragtes som et lukket bassin, hvorfor bidraget fra det ansøgte projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede nitratudvaskning til området.

Nedenstående beregninger er udarbejdet i henhold til Miljøstyrelsens elektroniske vejledning og foretaget på baggrund af scenarieberegning (skema nr. 93189) udført af Varde Kommune:

Grådyb i Vadehavet

Opland til delområdet Grådyb i Vadehavet ifølge "jordbundsanalyser"	182.040 ha
Dyrket areal i oplandet til Grådyb i Vadehavet	122.000 ha
Øvrigt areal	60.040 ha
Reduktionspotentiale (ca. 27.294 ha i 0-50 % og 154.746 ha i 51-75 %)	(middel 57 %)
Standardudvaskning fra rodzonen (sandjord)	78 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrkede arealer i oplandet (78 x 0,43 x 122.000)	4.091.880 kg N/år
Udvaskning fra øvrige opland, naturbidraget (10 x 0,43 x 60.040)	258.172 kg N/år
Udvaskning i alt fra opland	4.350.052 kg N/år

(Det dyrkede areal er anslået af Varde Kommune, bl.a. ud fra arealet på EU-markblokkene i oplandet)

Det ansøgte

Reduktionspotentiale	78 %
Areal til udbringning	23 ha
N-udvaskning i ansøgt drift med husdyrgødning	73,9 kg N/ha/år
Samlede påvirkning af Natura 2000 området, hele projektet (23 ha x 0,22 x 73,9 kg N/ha/år)	373,93 kg N/år
Ansøgt N-bidrag fra hele projektet af det samlede N-bidrag	0,01 %

Ifølge beregningerne vil bidraget fra det ansøgte udgøre ca. 0,01 % af den samlede udvaskning til Grådyb i Vadehavet.

I henhold til ovenstående vurderer Varde Kommune, at denne miljøtilladelse ikke vil medføre målbare ændringer i næringsstofkoncentrationen i Grådyb i Vadehavet, og at projektet hverken isoleret set, eller i kumulation med andre projekter vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder ved Vadehavet væsentligt som følge af udvaskning af nitrat fra husdyrbrugets arealer.

7.19 Nitrat til grundvand

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende inden for områder, der er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Derfor er der ingen krav til udvaskning af nitrat til grundvandet fra udbringningsarealet.

7.20 Fosfor

Alle husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende udenfor oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Alle udbringningsarealerne kategoriseres derfor som fosforklasse 0, hvor der ikke skal stilles krav til fosfortildelingen ud over de generelle harmoniregler.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor vurderes at være overholdt.

Der findes for tiden ingen beregningsværktøjer, som kan beregne hvor stor en del af det overskydende fosfor, som vil blive udvasket.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer har en hældning ned mod vandløb på mere end 6 grader, hvorfor Varde Kommune ikke vurderer, at der er fare for overfladeafstrømning ved overholdelse af de generelle bræmme krav/krav om randzoner.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående at det ansøgte projekt hverken isoleret set eller i kumulation med andre projekter vil bevirke at fosforindholdet i Vadehavet vil ændres målbart, og at det derfor ikke vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt som følge af udvaskning af fosfor.

7.21 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Anlægget

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen/ændringen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 12,3 km nordøst for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen/ændringen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Udbringningsarealer

Spidssnudet frø er almindeligt forekommende i Varde Kommune. For at sikre frøens levesteder ikke bliver negativt påvirket af udbringningen af husdyrgødning stiller Varde Kommune vilkår om, at der skal etableres 2 m dyrkningsfrie bræmmer rundt om § 3 beskyttede søer.

Der er ingen sådanne søer i tilknytning til udbringningsarealerne.

Det er Varde Kommunes vurdering, at den ansøgte udbringning af husdyrgødning med de stillede vilkår ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret en forekomst af birkemus, er ca. 12 km nordøst for udbringningsarealerne. Det er Varde Kommunes vurdering, at udbringning af husdyrgødning ikke

vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Det er Varde Kommunes vurdering, at den ansøgte udbringning af husdyrgødning med de stillede vilkår ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen.

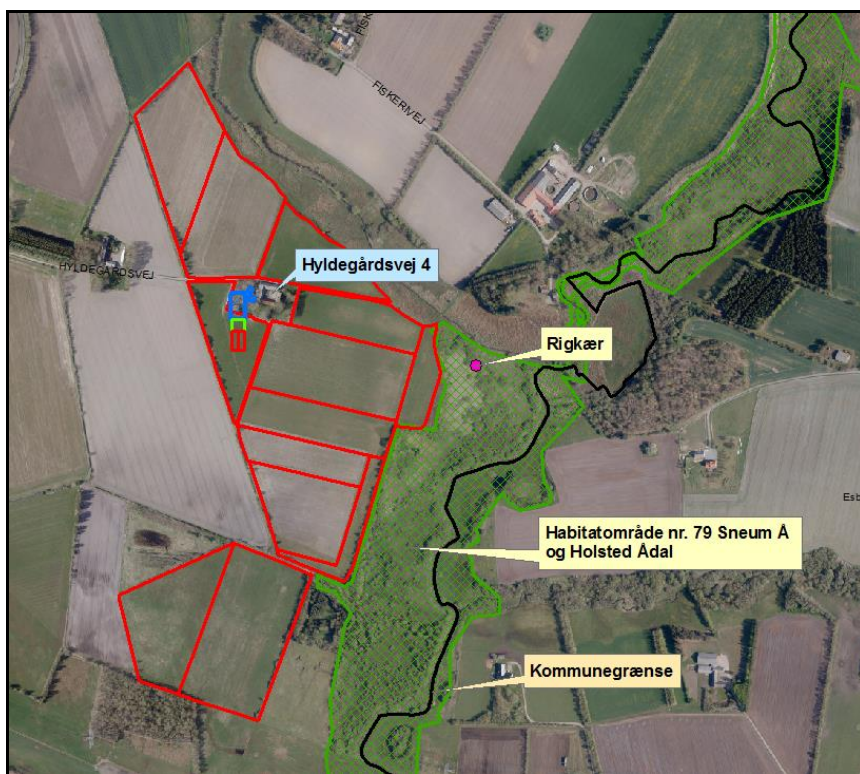
Varde Kommune vurderer i øvrigt at udbringning af den ansøgte mængde husdyrgødning kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

7.22 Udbringningsarealer – øvrige forhold

Natura2000-områder

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i Natura2000-områder. Flere af udbringningsarealerne er beliggende i tilknytning til Natura200 område Sneum Å og Holsted Ådal.

Varde Kommune vurderer, at de almindeligt gældende regler for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre, at Natura 2000 området ikke påvirkes negativt som følge af udbringning af husdyrgødning.

Figur 11. Udbringningsarealer i forhold til Natura 2000 og Kategori I-natur (Riggær)

§ 7-områder

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i områder, som er omfattet af husdyrlovens § 7.

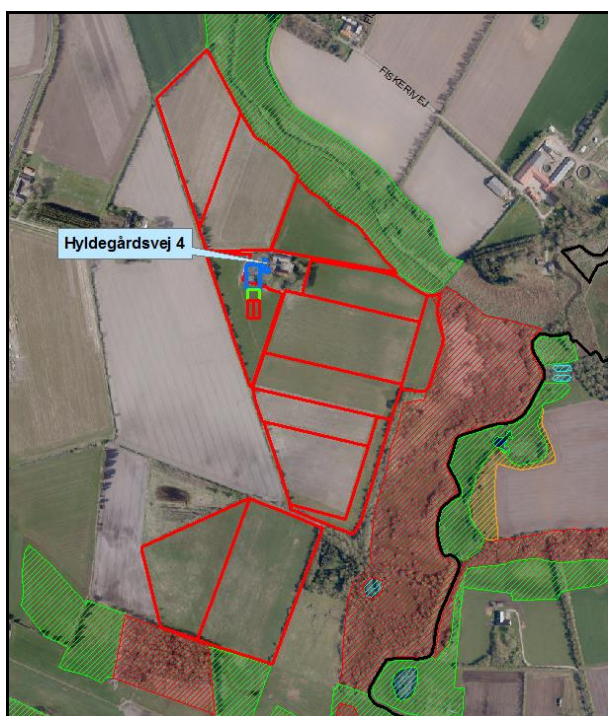
Udbringningsarealerne ligger alle i nærheden af et Riggær, som formodentlig vil blive registreret som kategori I-natur. Se figur 11.

Varde Kommune vurderer, at de almindeligt gældende regler for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre, at § 7-områderne ikke påvirkes negativt som følge af udbringning af husdyrgødning.

§ 3-områder

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i § 3-beskyttet natur. Der er udbringningsarealer, som grænser op til § 3-områder – enge og moser. Se figur 12.

Figur 12. Udbringningsarealer i forhold til § 3 beskyttet natur

Varde Kommune vurderer, at de alment gældende regler om udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre, at § 3-områderne ikke påvirkes væsentligt som følge af udbringning af husdyrgødning fra husdyrbruget.

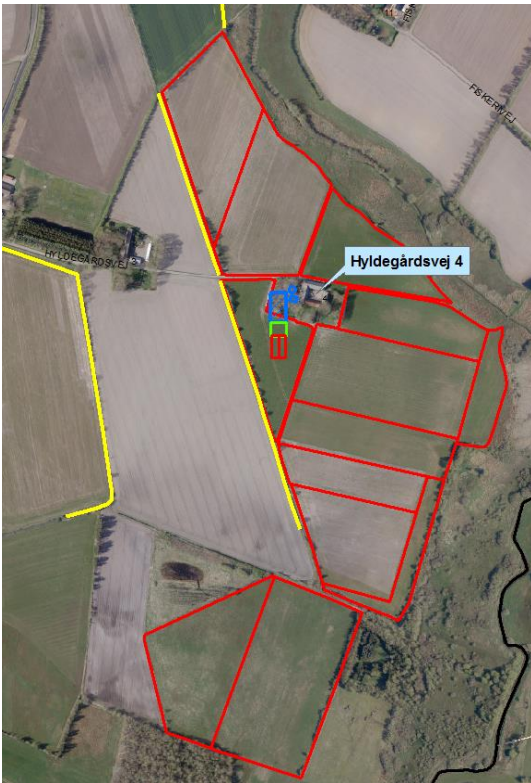
Fredede områder

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i – eller i nærheden af fredede områder.

Fortidsminder og diger

Der er ikke registreret fredede fortidsminder i tilknytning til udbringningsarealerne.

Der er registreret fredede diger langs flere af markerne. Se figur 13.

Figur 13. Udbringningsarealer i forhold til diger (gul markering)

Fredede diger må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

Vandløb

Der er ingen vandløb i udbringningsarealerne. Et enkelt udbringningsareal grænser op til et mindre vandløb.

Figur 14. Udbringningsarealer ned til vandløb

Da terrænhældningen på alle udbringningsarealer ned til vandløb er under 6 grader, vurderer Varde Kommune at der ikke er risiko for væsentlig forurening af vandløbene ved afstrømning, såfremt de generelle bestemmelser om dyrkningsfrie bræmmer overholdes.

Varde Kommune vurderer samlet at den ansøgte mængde husdyrgødning ved overholdelse af de stillede vilkår kan udbringes på arealerne omfattet af denne miljøgodkendelse, uden at ovennævnte beskyttelser påvirkes væsentligt.

7.23 Vurdering af 3. mandsarealer

Ansøger har indgået aftale om afsætning af husdyrgødning til Møllegårdsvej 18, 6818 Årre.

Aftalearealerne er ikke godkendte.

Varde Kommune stiller vilkår om, at besætningen ikke må udvides ud over 53 DE, før aftalearealerne ved Møllegårdsvej 18, 6818 Årre, andre udbringningsarealer eller aftalearealer er anmeldt til Varde Kommune og godkendte, eller der foreligger en underskrevet aftale med et fingerende biogasanlæg.

7.24 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I henhold til husdyrlovens § 19 skal kommunalbestyrelsen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse efter § 10 sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Når det gælder BAT i forhold til § 10 miljøtilladelser - på nær mink - er det Miljøstyrelsens vurdering (FAQ 57), at den generelle miljøregulering med krav til staldindretning, udbringning af husdyrgødning osv. jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, normalt vil være tilstrækkeligt.

Jævnfør ansøgers oplysninger og Varde Kommunes vurdering, lever ansøger op til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derfor vurderer Varde kommune at husdyrbruget overholder den gældende lovgivning på området og dermed lever op til lovgivningens krav om BAT.

8 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos følgende naboer/partner i perioden fra den 4. november til den 28. november 2016:

- Hyldegårdsvej 3, 6818 Årre (nabo)
- Møllegårdsvej 18, 6818 Årre (gylleaftale)

Varde Kommune har i nabohearingen modtaget bemærkninger fra naboen på Hyldegårdsvej 3. Bemærkningerne omhandler et ønske om beplantning vest for den nye stald og plansiloer, samt trafik på Hyldegårdsvej. Bemærkningerne er behandlet under punkterne 7.3 Landskab og kulturmiljø, samt 7.14 Transport.

9 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.